

Presväta Trojica (Trojjediný Boh) v názorných príkladoch

(rozšírená verzia článku 1.1)

(Holy Trinity in explanatory examples)

Základom kresťanskej viery je viera v Trojjediného Boha – teda v jediného Boha, ktorý však napriek tomu, že je jeden, nikdy nebol sám, ale v troch Božích Osobách: Boh Otec, Boh Syn (Isus Christos) a Boh Svätý Duch. Sú to Traja nerozluční vlastníci jedného jediného Božstva.

Je to pravda viery, ktorá sa len preto zdá byť ťažko pochopiteľná, že tu na zemi sa bežne nestretávame s jednou podstatou v troch osobách, ale sme zvyklí, že v pozemskej praxi každá inteligentná bytosť je jedinou osobou. Môže byť niekto jeden a zároveň tri?

Pravda o Presvätej Trojici nie je protirečením

Po prvé si treba jasne uvedomiť, že sa tu nejedná v žiadnom prípade o protirečenie. Protirečením by bolo, keby niekto tvrdil, že $1=3$, teda napr., «že v koši je jedno jablko a zároveň sú tam tri jablká» ... To by bolo protirečenie, a teda i nepravda. Avšak niečo iné je tvrdiť, napr., «že v koši je jedno jablko a zároveň sú tam tri hrušky». To už nie je protirečenie, pretože jablko nie je to isté čo hruška. Tak isto tvrdenie, že Hospod' Boh je jeden a zároveň sú tri Božie Osoby, nie je protirečením, pretože Boh a Osoba nie je jedno a to isté!

Vo *Viruju* (Vyznaní viery), ktoré je zoznamom základných právd viery v skratke, vyznávame, že veríme v jediného Boha Otca, Vsederžiteľa: «*Viruju vo jedinaho Boha Otca, Vsederžiteľa,...*». Preto v katechéze sa najprv vysvetľuje, že Boh je len jeden.

Viruju vo jedinaho Boha...

Treba si uvedomiť, že Hospoda Boha, ktorý je, čo do dokonalosti kvalitatívnej i kvantitatívnej neohraničený, nekonečný, neobsiahnuteľný, večný... nemôže nikto na zemi pochopiť. Akým skutočne je, zistíme v plnosti až v nebi, keď Ho budeme vnímať v nadprirodzenom božskom svetle priamo z tváre do tváre. Tu na zemi Ho môžeme pochopiť, iba zo zjavenia, teda ako sa tu alebo tam prejavuje. Hospod' Boh je ako oceán a my sme ako hravé deti, ktoré vyhrabú na pláži jamku a v hrnci nosia vodu z oceánu do jamky a si myslia, že vyčerpajú oceán. Podobne sa správa i človek k poznaniu Hospoda Boha. Hospoda Boha nemôžeme nikdy obmedziť a ohraničiť. Podobne ako človek, ktorý má len jedno oko alebo ucho, nemôže vidieť alebo počuť stereo, tak isto i človek nachádzajúci sa v pozemských dimenziách nemôže vidieť všetky rozmery Hospoda Boha.

K pravde o jedinstvi Boha došiel svojho času vlastným rozumovým uvažovaním už pohanský grécky filozof Aristoteles (Αριστοτέλης, 384-322 pred Chr.). Uvažoval veľmi jednoducho, a preto i geniálne – nasledovne:

Každého boha robí bohom jeho nekonečná dokonalosť; je to totiž podstatná vlastnosť, ktorá robí boha bohom a odlišuje ho od nedokonalého stvorenia. Boh je preto bohom, lebo je nekonečne dokonalý, nekonečne múdry, nekonečne krásny, nekonečne všemohúci... Keby bohu niečo chýbalo, nebol by bohom. Ak by teda existovali dvaja, traja alebo viacerí bohovia (viacerí, tj. navzájom odlišní, teda nie totožní), museli by sa jeden od druhého v niečom odlišovať. Jeden by musel mať niečo, čo by iný nemal, jeden by musel mať niečo, čo by inému chýbalo... Ale ak by niektorému z týchto bohov niečo chýbalo, nebol by bohom! Preto ak je boh bohom a ako taký musí byť nekonečne dokonalý v každom ohľade a musí mať-vlastniť absolútne všetko, musí byť nutne len a len Jeden Jediný!!! Lebo len Jeden Jediný Boh môže vlastniť absolútne.

Ak by však tých božských vlastníkov bolo viac, musia byť, čo sa týka Absolútneho Vlastníctva totožní. To je prípad jedného jediného Hospoda Boha v troch Osobách – Božích Osobách, ktoré vlastnia jedno jediné a to isté Božstvo. Tri Božie Osoby sú jedným jediným Bohom, a to tak, že Boh Otec je pravým jediným Bohom, Boh Syn je pravým jediným a tým istým Bohom, a tak isto Svätý Duch je pravým jediným a tým istým Bohom. Nie sú traja bohovia, ale len jeden jediný Boh v troch Osobách. Sú to tri samostatné, dobre odlišiteľné a rozlíšiteľné, svojprávne Osoby... každá má samostatný rozum a samostatnú vôľu, avšak Ľubov, akou sa medzi sebou navzájom nekonečne a bezhranične ľúbia, je tak veľká (nekonečná), že ich nemožno nikdy, nikde a za žiadnu cenu a žiadnym spôsobom rozdeliť. Sú od večnosti stále spolu, kde je jeden, tam sú aj ostatní dvaja. Tak nekonečne sa ľúbia, že neopustia ani na chvíľu jeden druhého, nemajú medzi sebou nijakého tajomstva: čo vie jeden, vie aj druhý (aj tretí), čo chce jeden, to chce aj druhý (aj tretí), preto navonok i vo vnútri vystupujú ako jedna jediná absolútne jediná dokonalá, všemohúca a večná, nerozdeliteľná Trojica.

Viruju vo jedinaho Boha Otca...

Prečo Otca? Lebo od večnosti plodí Syna. Plodí-rodí ho duchovne, podobne ako sa slovo rodí v mysli človeka, či svetlo v slnku... Syn nie je mladší ako Otec. Boh je Otcom od večnosti, lebo má od večnosti Syna. Aj medzi ľuďmi platí, že ľudský otec je otcom rovnako dlho, ako mu je synom jeho syn. Otec sa stáva totiž otcom v momente, keď sa mu narodí syn. Od momentu, keď má syna, je otcom. Keďže Boh-Otec je Otcom stále, nepretržite, od večnosti, jeho Syn, Boh-Syn musí existovať tiež stále, nepretržite, od večnosti. Sú, spolu aj so Sv. Duchom, rovnako starí – veční.

Viruju vo jedinaho Boha Otca, Vsederžiťela...

Vo *Viruju* (Vyznaní viery) kresťania vyznávajú: «*Viruju vo jedinaho Boha Otca, Vsederžiťela...*». Veria v jedného Boha Otca, Vševládcu (doslovne *Všedržiaceho = Všetkovlastniaceho, Všetkodržiaceho vo svojom vlastníctve-vo svojej moci, teda Všemohúceho*).

Ako bolo naznačené už vyššie v úvahe Aristotela, všetkovlastnenie a z toho plynúca aj všemoc, všemohúcnosť je podstatná vlastnosť Boha, bez nej by nebol nijakým bohom.

Hospod' Boh, ako dokonalosť sama osebe nekonečná, sa nedá tu na zemi popísať ľudskými slovami. Čo sa však nedá vyjadriť slovami, vyjadruje sa symbolmi alebo aspoň priblíži názorným príkladom. Už Ján Amos Komenský zdôrazňoval, že vhodne zvolené názorné príklady a ilustračné obrázky pomáhajú publiku lepšie pochopiť vysvetľovaný tému. V katechéze sa preto pri vysvetľovaní ľudským rozumom v pozemských podmienkach neobsiahnuteľnej a nepochopiteľnej Presvätej Trojice používajú názorné príklady. Ani jeden z nich nie je samozrejme dokonalý, ale každý z nich svojším spôsobom

a z vlastného zorného uhla vysvetľuje nejakú dielčiu črtu, charakteristiku alebo vlastnosť Presvätej Trojice... Pritom netreba zabúdať, že v ostatných črtách, v rovnakom čase, v inej charakteristike sú tieto príklady veľmi nepresné a nevhodné.

Niektoré z nich sú pochopiteľné pre všetkých ľudí bez rozdielu veku a vedomostí (napr. tri zapálené zápalky) a iné sú pochopiteľné len pre takých – vekovo zdatných, ktorí už poznajú abstraktné pojmy... Napr. malé deti nebudú chápať príklad o pôvode Božích Osôb – Adamovi, Eve a rodení detí; tak isto budú mať problém s pochopením abstraktných pojmov ako je slnečný lúč, resp. nedeliteľnosť čísla 1 tromi a pod.

1.) Príklad Andreja Timkoviča:

Presvätá Trojica – plameň troch zápaliiek

Tento príklad s tromi horiacimi zápalkami veľmi úspešne užíval pri vyučovaní náboženstva u malých detí i dospelých gréckokatolícky kňaz Prešovskej gréckokatolíckej eparchie v Československu o. Andrej Timkovič (1919-1987). Stačilo, ak niekto tento príklad uvidel len raz, zapamätal si ho na celý život.

Tri zápalky držané spolu jedna vedľa druhej – akoby jedna, sa zapália. Horia jedným jediným plameňom (predstavujúcim Hospoda Boha) ako jedna – plameň je jeden, Hospod' Boh je jeden. Ale keď sa horiace konce zápaliiek od seba oddialia, tak, že základ – spodná strana zápaliiek držaných v ruke je naďalej jedna, objavia sa tri plamene – jeden Boh v troch Osobách, pričom každá z nich neprestáva byť tým istým plameňom – jediným Bohom.

Plameň je v určitom slova zmysle aj šťastným príkladom, lebo takýto príklad si zvolil aj samotný Trojjediný Hospod' Boh, keď sa ukázal Mojžišovi v neprestajne horiacom a nezhárajúcom ohnivom kre a zhováral sa s ním. «...*Tu sa mu (tj. Mojžišovi) zjavil Boží Anjel v ohnivom plameni z trňového kríka. Keď naň hľadel, videl, že trňový krík horí plameňom, ale nezhára. Vtedy si Mojžiš povedal: 'Pôjdem a obzriem si ten čudný jav. Prečo trňový krík nezhorí.' Keď Hospod' (=YHWH) videl, že prichádza, aby si to obzrel, Boh naňho z trňového kríka zavola: 'Mojžiš, Mojžiš!' On odpovedal: 'Tu som.' I hovoril mu: 'Nepribližuj sa sem! Zober si z nôh obuv, lebo miesto, na ktorom stojíš, je zem svätá!' A pokračoval: 'Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba.' Vtedy si Mojžiš zakryl tvár, lebo sa bál pozrieť na Boha...»), (Ex 3,2-6).*

Mojžiš sa bál pozrieť na Boha (plameň divného-nepáliaceho ohňa), ktorý bol zároveň Hospodom (doslovne YHWH, Jahwe) a zároveň Božím Anjelom.

- «Boží Anjel», doslovne *Boží Posol*, ktorý sa mu viditeľným spôsobom zjavil v ohnivom plameni, je 2. Božia Osoba (Isus Christos). Sv. Písmo Ho označuje ako Posla (gr. «angelos»), lebo Ho Boh-Otec *poslal* na zem (spasiť ľudí).

- «Hospod' (YHWH) Boh», ktorý s ním rozprával, je 1. Božia Osoba, Boh-Otec.

- Oheň, ktorý nepálil, je 3. Božia Osoba – Duch Svätý ...

Rovnako sa Hospod' Boh – Sv. Duch prejavil o mnoho storočí neskôr, keď zostúpil ako plamene nepáliaceho ohňa na hlavy apoštolov v čase sv. Päťdesiatnice (porov. Sk 2,1-4). Preto mimochodom byzantská Cirkev na svojich ikonách znázorňuje onen nepáliaci oheň zelenou farbou a sviatky Päťdesiatnice nazýva «*Zeleny svjata*».

Aj troch židovských mládencov – ctiteľov pravého Boha «nepáliaci oheň» (= 3. Božia Osoba, Duch Sv.) zachránil v babylonskej peci, do ktorej ich prikázal za onoho času hodiť Nabuchodonozor. Spolu s nimi však do rozpálenej pece vstúpil aj «Boží Anjel», ktorého sám Nabuchodonozor označil ako Syna Božieho (= 2. Božia Osoba, Isus Christos) (porov. Dan 3,49-50.92.95).

Sv. Písmo označuje 2. Božiu Osobu (= Isus Christos) ako Božieho «muža-Anjela», s ktorým Jakub (vo svojej celonočnej naliehavej neodbytnej modlitbe) zápasil a zís-

kajúc jeho požehnanie i zvíťazil (Gn 32,24-30) a ktorý chránil Jakuba na jeho ceste do Mezopotámie – umierajúci patriarcha Jakub-Izrael v mene Presvätej Trojice blahoslovil svoje vnúčatá – Jozefových synov (porov. Gn 31,24.29 a Gn 48,15-16).

V roku 1994 prednášal na Gregoriánskej univerzite *Pontificio Istituto Orientale* v Ríme predmet pod názvom *Kresťanská teológia a islam* arabský jezuita o. Samir Khalil Samir. Prichádzal každoročne do Talianska z Hazmieh z Libanonu len na pár týždňov, aby v intenzívnom kurze odprednášal študentom tento predmet. Študentom veľmi prístupne mimoiného vysvetľoval jednoduché spôsoby, akými sa kresťania pokúšajú vysvetliť Trojjedinosť Boha pohanským muslimom (Arabom), s ktorými sú v každodennom styku.

2.) Príklad Samira Khalil Samir:

Presväta Trojica – oheň (teplo, plameň a svetlo)

Trojediný Hospod' Boh je akoby oheň, prejavujúci sa tromi charakteristickými vlastnosťami: teplom, plameňom a svetlom. Oheň je len jeden a predsa sú v ňom nerozlučne prítomné teplo, plameň i svetlo.

3.) Príklad Samira Khalil Samir:

Presväta Trojica – analógia ľudského prsta (prst a tri články)

Prst je len jeden (Hospod' Boh je len jeden), ale má tri články (tri Božie Osoby). Všetky tri sú tým istým prstom. Samozrejme aj tento príklad, podobne ako i ostatné, má svoje slabiny a totiž, že kým článok prstu je časťou (jednou tretinou) prstu, Hospod' Boh nemá časti a tri Božie Osoby netvoria tri tretiny Presvätej Trojice ...

4.) Príklad Samira Khalil Samir:

Presväta Trojica – jablko (tvar, chuť a vôňa)

Jablko je jablkom, lebo má tvar jablka, chuť jablka a vôňu jablka. Tieto tri vlastnosti sú neoddeliteľné, podobne ako Boh Otec, Boh Syn a Boh Svätý Duch. Nemôže sa povedať, že chuť pochádza z tej alebo onej časti jablka, lebo pochádza zovšadiaľ. Podobne aj vôňa jablka. Nemôžu sa oddeliť od seba. Sú vzájomne neoddeliteľné. Avšak každá z nich je charakteristikou jablka. Podobne nemožno oddeľovať i jednotlivé Božie Osoby v kresťanskom Trojjedinom Bohu.

Keď síce vidím tvar jablka (napr. na fotke alebo umelé jablko vo výklade), ktorý však nemá chuť jablka a ani vôňu jablka, viem, že to nie je skutočné jablko. Ak cítim len vôňu jablka samostatne, napr. z aromatizovaného jablkového šampóna na vlasy – tak to nie je skutočné jablko... A keď cítim v ústach chuť jablkového džúsu – tak to nie je jablko, len jeho šťava ... Ak niekto uznáva síce jediného boha, napr. Alaha, ale neuznáva zároveň Boha Otca, Boha Syna a Boha Svätého Ducha – tak to nie je skutočný-existujúci Trojjediný Boh, podobne ako vyššie spomínané jablko na fotografii odtrhnuté od chuti a vône nie je skutočným existujúcim jablkom.

5.) Príklad Samira Khalil Samir:

Presväta Trojica – analógia stromu (korene, kmeň-konáre-listy a plody)

Kresťania muslimom prirovnávajú Presvätú Trojicu k stromu:

a) korene stromu – Boh Otec;

b) kmeň, konáre a listy stromu – prejavujú sa viditeľným spôsobom navonok ako vtelený Syn Boží Isus Christos;

c) plody a ovocie – Svätý Duch sa prejavuje dobrými skutkami a príkladným životom kresťanov.

6.) Príklad Samira Khalil Samir:

Presväta Trojica – analógia vody (podzemná voda, gejzír, potok)

Iným príkladom veľmi ceneným na Blízkom Východe, kde je samá púšť a nedostatok vody je tento:

- a) Boh Otec – podzemná voda (voľnému zraku neviditeľná)
- b) Boh Syn – vytryskne zo zeme ako prameň-gejzír (neviditeľný Boh Otec sa zjavuje cez vteleného Syna)
- c) Boh Svätý Duch – ako voda, ktorá odteká do potoka a berie so sebou všetko...

7.) Príklad Andreja Timkoviča:

Presväta Trojica – analógia vody (ľad, voda, para)

- a) Boh Otec – ľad, tj. zamrznutá voda
- b) Boh Syn – voda v tekutom stave
- c) Boh Svätý – para, voda v plynnom skupensve

Všetky tri skupenstvá (tri Božie Osoby) je jedna a tá istá voda (jeden a ten istý Boh), ale každé sa prejavuje úplne iným spôsobom...

8.) Príklad sv. Efréma Sýrskeho:

slnko → svetlo → teplo

Veľký východný svätec, Efrém Sýrsky (+373) prirovnáva Boha Otca k slnku, Boha Syna k svetlu z neho vyžarujúceho a Svätého Ducha k teplu z neho sálajúceho. Podobne ako Boh Otec posielal na zem Boha Syna i Boha Ducha svätého, aj slnko posielal na zem svetlo i teplo. Ako od chladu skrehnutým prstom vracia teplo ich činnosť, podobne aj Svätý Duch oživuje skrehlé ľudské duše a dáva im schopnosť vykonávať skutky Boha Syna, aby sa priblížili k Bohu Otcovi (porov. T. Špidlík, «Trinitárna štruktúra kresťanstva v tradícii východu», *Důvody srdce*, Praha, 2001, str. 15).

9.) Príklad sv. Jána Damascénskeho:

slnko → slnečný lúč → svetlo

Sv. Ján Damascénsky (+749), ktorý ako prvý v dejinách Cirkvi zostavil knihu kompletnej teológie (má titul «prvý systematický teológ»), prirovnáva vzťahy medzi tromi Osobami v Presvätej Trojici k **slnku** (Boh Otec), **slnečnému lúču** (Boh Syn) a **svetlu** (Boh Svätý Duch). Slnečný lúč a svetlo majú svoj pôvod v slnku a zároveň všetky tri sú nerozdeliteľné, neexistujú jedno bez druhého:

«... hovoríme, že Sv. Duch je od Otca a nazývame ho Duchom Otca ... (aj) Duchom Syna ho (tj. Sv. Ducha) nazývame: (totiž) ak niekto Ducha Christovho nemá... hovorí Boží Apoštol, ten nie je jeho (porov. Rim 8,9). A vyznávame, že On (Sv. Duch) cez Syna sa vyjavil a dáva sa nám, lebo dýchol, hovorí (sv. Ján Bohoslov) a povedal svojim učeníkom: prijmite Sv. Ducha (Jn 20,22). **Podobne ako zo slnka je i slnečný lúč i svetlo (zároveň), lebo ono (slnko) samo je zdrojom slnečného lúča a svetla, a cez slnečný lúč dostávame svetlo a to nás osvetľuje...**», (св. Йоаннь Дамаскинъ, *Точное изложение православной веры*, Книга первая, Глава VIII., С. Петербургъ, 1894, str. 27).

Toto prirovnanie Presvätej Trojice k slnku, slnečnému lúču a svetlu používa aj byzantská Liturgia. Napr. na Utreni v 2. týždeň Veľkého pôstu vo štvrtok na 4 piesni sa spieva: «Снѧ ѿ Оцѧ, ѿ Дѧа слаблю, ꙗкѡ ѿ солнца свѣтъъ, ѿ лѧчѧ. Облагѡ оубѡ рождѣтвеннѣ, занѣ ѿ рождѣнїе: облагѡ же происходѣтѣ, занѣ ѿ происхождѣнїе, совезначаль-

НѦЮ БЖЕЕТВЕННѦЮ ТРЦЮ, ПОКЛАНѦЕМЮ ѿ ВЛАКІ А ТВАРН» (Трїѡдъ ПОСТНЛА, 1 ТОМЪ, Москва, 1992, лист 70).

10.) Príklad sv. Jána Damascénskeho:

človek → vyslovené slovo → nutne sprevádzané výdychom vzduchu

Sv. Ján Damascénsky (+749) pri vysvetľovaní Presvätej Trojice prirovnáva tri Božie Osoby k človeku, ktorý vyslovuje slovo, čo sa však nedá urobiť bez dychu – výdychu...

Z Boha Otca vychádza neprestajne (od večnosti) Slovo (= Boh Syn). Slovo z Neho vychádza spolu neoddeliteľne s dychom- duchom (= Boh Svätý Duch). S tým rozdielom od nášho slova, že kým naše slovo po vyjdení z úst zaniká, Božie Slovo večne ostáva a je. Náš dych sa rozplynie v okolitom priestore, avšak Boží dych (Duch) zostáva a je-existuje večne (porov. sv. Йоаннь Дамаскинъ, *Точное изложение православной веры*, Книга первая, Глава V.–VII., С. Петербургъ, 1894, стр. 9-13).

11.) Príklad z matematiky:

Nerozdielna Presvätá Trojica – nerozdeliteľnosť čísla 1 tromi

V desiatkovej sústave nie je možné bezozvyšku deliť číslo jedna tromi: $1 : 3 = 0,333333333333...3333...$ (trojky za desatinnou čiarkou do nekonečna!). Tak isto nemožno rozdeliť jediného Trojjediného Boha na tri rovnaké časti.

12.) Príklad sv. Jána Damascénskeho:

Stvorenie prvého človeka na obraz a podobu Presvätej Trojice (Adam, Eva a ich syn)

Tri Božie Osoby jediného Boha sú absolútne rovnocenné a rovnaké, neodlišujú sa od seba ničím, len svojim pôvodom. Čo sa týka pôvodu troch Božích Osôb v Presvätej Trojici sv. Ján Damascénsky (+749) používa príklad prvého človeka na Zemi stvoreného na obraz a podobu jediného Boha – na obraz a podobu Presv. Trojice: Adam sa **nenarodil**, bol stvorený priamo Hospodom Bohom; Eva sa **nenarodila, pochádza** z boku-rebra Adamovho; ale ich syn sa už **narodil** z Adama a Evy:

«*Podobne tomu ako Adam, ktorý je nenarodený, lebo on je stvorením Božím, a Set, ktorý je narodený (rodený), lebo on je synom Adama a Evy, ktorá vyšla z rebra Adamovho, lebo ona nebola porodená, odlišujú sa jeden od druhého nie podľa prirodzenosti, lebo všetci sú ľudia, ale podľa pôvodu...*» (sv. Йоаннь Дамаскинъ, *Точное изложение православной веры*, Книга первая, Глава VIII., С. Петербургъ, 1894, стр. 19).

Tak isto tri Božie Osoby sa jedna od druhej odlišujú nie podľa prirodzenosti, lebo všetky sú jedným a tým istým Bohom, ale podľa pôvodu: Boh Otec sa **nerodí**, ani z ničoho **nevychádza** – je večný. Boh Svätý Duch sa tiež **nerodí**, ale od večnosti nepretržite **vychádza** z Boha Otca – je rovnako večný. Boh Syn sa od večnosti nepretržite **rodí** od Boha Otca – je preto tiež rovnako večný.

Medzi pôvodom Osôb v Presvätej Trojici a pôvodom na ich obraz stvoreného Adama, Evy a ich syna (ľudstva) je však rozdiel v tom, že kým Eva jednorázovo vyšla z Adamovho boku-rebra, a Adamovi synovia-ľudia sme sa tiež narodili jednorázovo, Syn Boží sa z Boha Otca **rodí neustále** a tiež Svätý Duch **neustále vychádza** z Boha Otca (porov. sv. Йоаннь Дамаскинъ, *Точное изложение православной веры*, Книга первая, Глава VIII., С. Петербургъ, 1894, стр. 19-20).

U Trojjediného Boha neexistuje minulosť ani budúcnosť. Hospod' (=YHWH) Boh má jedine nikdy nekončiacu prítomnosť. U Neho neexistuje čas, je nadčasový. Pre-

svätá Trojica – jediný Hospod' Boh nežije nekonečný počet rokov, ale žije večne, vo večnej prítomnosti, a to v skutočnosti nekonečne dynamickým životom, aký oko ľudské nevidelo a ucho ľudské nepočulo a ani do ľudského uma nikdy nevstúpilo... Uvidíme to na vlastné oči, keď po prijatí Božej Eucharistie – takto zjednotení s Christom – v Ňom, s Ním a skrze Neho vstúpime po smrti (a po vzkriesení aj s telom) do večného nerozdeliteľného spoločenstva s Presväťou Trojicou. Prekročíme prah večnosti a staneme sa štvrtou (!) neoddeliteľnou osobou Presvätej Trojice!!!

Isus Christos hovorí: «...*Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prideme (tri Božie Osoby – tj. Presvätá Trojica) k nemu a urobíme si uňho príbytok...*», (Jn 14,23).

o. Jozafát Vladimír Timkovič, OSBM
júl 2014, Košice, Slovakia
www.spravy.narod.ru